

„... mindeddig megsegített minket az Úr” (1Sám.7,12b)

ESPERESI JELENTÉS A 2016-OS ESZTENDŐRŐL

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Nagytiszteletű Egyházmegyei Tanács és –Közgyűlés!

Mint azt mindnyájan tudjátok, a tavalyi egyházmegyei tisztújításokat követően 2016. október 5.-től vettem át az egyházmegye irányítását. Az egyházmegyei tisztújítások rendjén sokan fogalmazták meg azon igényüket, miszerint szeretnék, ha az elkövetkező hatéves ciklusban egyházmegyénk és gyülekezeteink életében döntő változások és változtatások történének. A visszatekintés rendjén azonban mindenekelőtt a hálaadás szavaival szeretnék élni: valóban mindeddig megsegített minket az Úr – minket, együtt és mindnyájunkat! Mi magunk így, együtt lehetünk Isten megváltoztató és megújító akaratának áldott eszközei különösen most, a Reformáció 500. évében. Személy szerint szerves egységben szeretném látni a lelkeszi kart, még akkor is, ha nem értünk mindig, mindenben egyet. Össze kell fognunk és együtt kell munkálkodnunk a teljes nyíltság és átláthatóság szellemében, megbeszélve közös gondjainkat és együtt keresve meg a lehető legjobb, legbölcsebb megoldásokat. Továbbá szolidáris, testvéri közösségben szeretném látni mind a 34 anyaegyházközséget és a hozzájuk tartozó kisközösségeket. Ehhez ismernünk kell egymás gondjait és örömeit is (megjegyzem: ebben nagy segítségünkre volt és lehet a média, az egyházmegyei honlap és az idejében megosztott információ). Saját gyülekezetem testi- és lelki templomépítéséből (melyben nem az emberi sikereket, hanem kizárólag Isten megkönyörülő szeretetét és segítő kegyelmét látom) magam is rengeteg erőt és optimizmust meríték az egyházmegye szebb jövőjét illetőleg, s ezt annak ellenére is vallom, hogy:

- az elmúlt esztendőben az egyházmegye (összesített) lélekszáma 226 lélekkel csökkent, 16.068-ról 15.842-re.
- eltemettük az utolsó érhatvani és krasznacégényi reformátust, s 2017-re immár az üresen maradt templomok hirdetik az egykor itt élt gyülekezeteket
- az egyházmegyében nagy a lelkeszhiány: továbbra is beszolgálással oldjuk meg az igehirdetést és a missziói szolgálatokat Királydarócson, Érkörösön, Pelekesziben, Tasnádszarvodon és Érdengelegen.
- az egyházmegye anyagilag még mindig képtelen működésében komolyabb összegű pénztármaradványt – ha úgy tetszik, indulóképes saját tőkét, tartalékot – felhalmozni.

I. ÁLTALÁNOS BESZÁMOLÓ

Az eltelt hat hónap alatt esperesi szolgálatom a következőkből állt:

a.) Az egyházmegye lelki-missziói élete rendjén

Az esperesi hivatás nagyrészt hasonlít a gyülekezeti előjárói szolgálathoz. E tekintetben kezdettől fogva igyekeztem elsajátítani ennek a hivatásnak a plusz velejáróit, eleget tettem számos hivatali kötelezettségnek, meghívásnak, szolgálatnak. Sikerült meglátogatnom munkatársaim és két lelkésztestvérem családját/gyülekezetét, és ezt a pásztorációs szolgálatot folytatni szeretném, előzetes egyeztetés alapján.

Tudvalevő, hogy manapság mennyire fontos az idejében eljuttatott információ ahhoz, hogy jól működjön az egyházi adminisztráció. Éppen ezért a szükséges tudnivalókat / tennivalókat minél hamarabb igyekeztem eljuttatni a szolgatársakhoz és a gyülekezetekhez, ha kellett, még a havi adminisztrációs alkalmak előtt, leginkább a média segítségével.

Minden döntésemben az egyházmegyei tanács bölcsességére és támogatására támaszkodtam és ez ezentúl is így lesz. Vallom, hogy az e.m.tanács tagjaival így, együtt tartozunk elszámolással az Úr Isten után az egyházmegyei közgyűlésnek és egyházkerületi előjáróinknak. Már 4 alkalommal volt tavaly október óta egyházmegyei tanácsülés, és két ízben közgyűlés - igaz, az egyikken nem volt meg a szükséges kvórum, így el kellett napoljuk. Munkatársaim szolgálatára is referálva jelzem, hogy a tanácsi és közgyűlési jegyzőkönyvek mindig időben elkészültek, és kezd kialakulni egy jól összehangolt munkarend is a vizitációs bizottságon belül.

b.) Az egyházmegye anyagi életének fellendítése

Mindenekelőtt magának a hivatalnak, a hivatal működésének megismerése volt az elsődleges céлом. Meggyőződhettem arról, hogy az Esperesi Hivatal anyagi működése két alappilléren áll: az ú.n. tranzit jellegű- és a saját alapú bevételeken és kiadásokon. Már ezekben is lényeges különbség mutatkozik meg a gyülekezeti- és az egyházmegyei ügyvezetés között. Az egyházmegye jóval több szálon kapcsolódik a hivatalos állami és egyházi adminisztratív szervekhez, mint egy gyülekezet. Saját bevétele azonban jóval kevesebb forrásra alapozhat, mint például egy gyülekezet, noha a kiadási tételek részben ugyanazok, részben hasonlóak. Ezt az új helyzetet tehát meg kellett előbb ismernem ahhoz, hogy mára már (részben) átlássam a működésünket, és még mindig van mit tanulnom.

Ugyanakkor meglátásom szerint az esperes nem kell feltétlenül mindentudó ügyintéző és adminisztrátor legyen (erre megvan a megfelelő egyházmegyei munkatárs, aki tisztességgel, becsülettel végzi a szolgálatát), inkább az egyházmegye koordinátorának (lelki) szerepét kell felvállalnia, felügyelni minden szinten a törvényességet, illetve képviselni az egyházmegyét.

Első tennivalóim között szerepelt az is, hogy igyekeztem támogatókat, szponzorokat találni az egyházmegye működésének fellendítésére és az esperesi székhely megszerzésére. Illesse itt és most köszönet a Belico Kft-t., az Alconor Company-t, a Tarr Rag Bau építővállalatot, a Gold-T Farm Gyógyszertárat. A támogatások beszerzésének sorát folytatni kívánom.

Az egyházmegyei tanács döntése és ellenőrzése mentén folyamatban van egy új szolgálati autó beszerzése is. A REF500 alkalmából lélekszám szerinti 2 lejes központi alap minden gyülekezet esetében már befizetésre került, határidőn belül.

c.) Az egyházmegye külkapcsolatai

Az egyházmegyei eseményekre, tevékenységekre nézve igyekeztünk minél több pályázatot beadni, különösen a REF500 miatt. Örömmel nyugtázhatjuk, hogy egyházmegyénk tavalyi pályázatai közül a legtöbb ismét nyertes lett az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Reformációi Emlékbizottság és a Bethlen Gábor Alap meghirdetésében, ami azt jelenti, hogy a Magyar Kormány figyelemmel kíséri egyházmegyénk aktivitásait.

Az egyházmegye anyagi fejlődésének érdekét is szem előtt tartva többször is találkoztunk a határon belüli és kívüli politikum jeles képviselőivel, akiktől olykor külön kihallgatást is kértünk. Ezeken a találkozókön természetesen igyekeztem mind a magyar kormány, mind a helyi politikum figyelmét felhívni az egyházmegye és a gyülekezeteink gondjaira.

Jó és testvéri szeretetben együttműködő kapcsolatokat ápolunk az egyházkerülettel, rendszeresen egyeztetünk a szomszédos egyházmegyékkel, különösen a szatmári és nagybányai egyházmegye vezetőivel, akikkel összeköt bennünket a Szatmári Református Gimnázium minden ügyes-bajos dolga is.

II. KONKRÉT MEGVALÓSÍTÁSOK AZ EGYHÁZMEGYÉBEN

a. Lelki építkezésünk a gyülekezeti eseményekben:

Egyházmegyénk gyülekezeteire nézve elmondható, hogy mind az egyházi, mind a nemzeti ünnepek ékesen és szép rendben megtartottak. Szinte mindenhol hagyománynak örvend az Anyák-napi Ünnep és a vakációs bibliahetek megtartása is. Ezeken kívül a következő rendkívüli alkalmakra került sor gyülekezeteinkben:

Adyfalva: Ady-émlékünnep

Ákos: templomnap, ifjúsági csendes-nap

Börvely: nőszövetségi imanap, települési ünnepség a közösség 800 éves fennállására

Dobra: idősek vasárnapja, nőszövetségi kirándulás

Domahida: hagyományörző délután

Érdengeleg: hálaadó ünnepség

Érendréd: hármass hálaadó ünnepség, 50 éve konfirmáltak ünnepe, nőszövetségi estek

Érkörös: farsangi bál

Érszakácsi: hálaadó ünnepség

Gencs: hálaadó ünnep

Iriny: cserkészmozgalom szervezése, túlélőtábor

Kaplony: orgonakoncert, biciklitúra fiataloknak

Kismajtény: Rákóczi-ünnep, Mészáros János Elek fellépése

Lele: hálaadó ünnepség, Szeretethíd-akció

Magyarcsaholy: karácsonyi bál, Sztáray-ünnepség

Magyargéres: presbiteri ünnepség

Nagykároly-Belváros: énekkari találkozó, nőnap ünnep, adventi foglalkozás, állandó szociális tevékenységek, vándorbiblia elindítása

Nagykároly-Kertváros: Szeretethíd-akció, Mészáros János Elek fellépés, magas rangú vendégek látogatása, adventi foglalkozás, nőnap ünnep, gyermeknapozás, ifjúsági kirándulás, szabadtéri istentiszteletek és úrvacsora a Kálvin-központnál, Biblia-kiállítás szervezése, életnagyságú betlehem és kántálás

Piskolt: Szeretethíd-akció, Biblia-kiállítás szervezése

Szaniszló: Szeretethíd-akció, idősek és betegek vasárnapja, hálaadó ünnepség

Szilágypér: húsvéti bál, Szeretethíd-akció, találkozó debreceni diákokkal

Tasnád: templom-ünnepség, Kölcsey-émlékfutás és -ünnepség, kirándulás a Máramarosba, cserkész-akciók

Tasnádszarvad: hálaadó ünnepség

Tasnádszántó: búcsú az utolsó érhatvani reformátustól, egyházmegyei szórványnap

b. Építkezések, felújítások:

Egyházmegyénk életében az utóbbi években jelentős haladás tapasztalható a restaurálások és építkezések tekintetében is. Mindez első sorban mennyei Atyánk gondviselésének köszönhető, de nem elhanyagolandó e tekintetben a gyülekezetek adakozása és a megnyert pályázatok sora sem. Alapjában véve – más egyházmegyékhez hasonlóan mi is elmondhatjuk Isten iránti hálaadóval magunkról azt, hogy – építkező egyházmegye vagyunk, és ezt abban a reményben mondom, hogy ezek sora a Reformáció 500.-ik emlékévében is így lesz, folytatódik, feltéve, ha a gyülekezeteink továbbra is jókedvvel adakoznak, illetve lelkeszeink felvállalják a pályázatok időben való elkészítését is.

Gyülekezetekre lebontva a következő nagyobb beruházások történtek:

Adyfalva: templomi felújítások, parókia nyílászáróinak cseréje

Bere: ravatalozó építésének elkezdése

Bogdánd: templomfűtés (infranellek) beszerelése

Börvely: templom bejárati ajtók, karzatfeljáratok, légbefúvók beszerelése

Dobra: ravatalozóépítés

Érdengeleg: templompadok felújítása

Érendréd: gyülekezeti ház, ravatalozó, templomkülső befejezése, felavatása

Érszakácsi: ravatalozó befejezése, felavatása

Érszentkirály: ravatalozó befejezése

Gencs: ravatalozó befejezése és átadása, gyülekezeti ház építésének folytatása

Iriny: templomalap megerősítése

Kaplony: parókia tetőszerkezetének cseréje, templomi fűtésrendszer cseréje

Kismajtény: gyülekezeti ház befejezése, felavatása

Krasznaszentmiklós: templom javításának elkezdése

Lele: ravatalozó befejezése, átadása

Magyarcsaholy: ravatalozó befejezése, gyülekezeti ház építésének folytatása

Magyargéres: ravatalozó építési munkálatok

Nagykároly-Kertváros: templomépítés folytatása a tetőszerkezetig

Pelekeszi: parókia tetőszerkezetének és kerítésének javítása

Piskolt: parókia körbeszigetelése, templomi régészeti feltárások

Szaniszló: templombelső felújítása, parókiakert folyamatos szépítése

Szilágypér: gyülekezeti ház építésének folytatása

Tasnád: templomjavítási procedúrák

Szódemeter: Kölcsey emlékház építése

Tasnádszarvad: ravatalozóépítés és felavatás

Tasnádszántó: parókia-felújítás és gyülekezeti terem kialakítása

(Jelentésemben szükségesnek tartom megjegyezni: az információkat az egyházmegye honlapjáról gyűjtöttem össze sajtóreferens munkatársam segítségével, így elképzelhető, hogy mindkét fenti pontban az esperesi jelentést még ki kell egészíteni a lelkeszi jelentések visszakerültével.)

III. ÖRÖKSÉGÜNK ÉS TENNIVALÓINK

Az esperesi szolgálat „elsajátítása” közben folyamatosan szembesültünk a régi és új gondjainkkal is. Magánjellegű és hivatali megbeszélések rendjén merültek fel ezek a gondok, melyeket meg kell oldanunk, és nem azért, hogy a hibákat és a mulasztásokat felemligessük, hanem hogy valóban, együtt keressük meg a lehető legjobb megoldásokat. Ezek vázlatosan a következők:

- meg kell erősíteni az egyházmegye missziói szolgálatát minden téren. Szükség van a meglévő tevékenységek mellett új ötletekre és azok megvalósításának felvállalására.
- ehhez kapcsolódóan lehetőségeink szerint méltó felkészüléssel és eseménysorozattal megünnepelni a Reformáció 500. emlékévét egyházmegyei és gyülekezeti szinten, ebben a lelkész társakat segíteni, tanácsolni, erre nézve forrásokat felkutatni.
- a hadadi Degenfeld-központ és az egyházmegye jogi viszonyát tisztába kell tenni, konkretizálni, ezzel egységben pedig a hadadi gyülekezet templomépítési / templomhasználati kérdését megoldani.
- a 2011 januárjában kiadott 43.500 lejes polgári megyei támogatás összegének vitás kérdésében megnyugtató megoldást kell találni.
- új világi kongruákat kell szerezni az egyházmegyének.
- az egyházmegye veszélyes vagy már használhatatlan állapotban levő templomait restaurálni, a meglévő gyülekezeti ingatlanokat karban tartani.
- az egyházmegyei székhely ügyét véglegesen megoldani, legyen szó akár építkezésről, akár ingatlanvásárlásról. Erre nézve információk szintjén már nyitottunk a pályázati fórumok és a politikum felé is.
- a vissza nem kapott gyülekezeti ingatlanok és földterületek ügyében erőteljesebb jogi képvisellel kell fellépni.
- személy szerint indokoltnak látnám a kisgyülekezetek összevonását, missziós körzetek kialakítását, hiszen kérdés: kislétszámú, 50 lélek alatti egyházközségek el tudnak-e tartani egy lelkipásztort?

IV. JÖVŐKÉPÜNK

Az egyházmegye jövője – hiszem és vallom – egyedül Isten kezében van. Nála mindenre van megoldás. Minden reménytelenségre és csüggedésre készítő tényező ellenére bízunk kell abban, hogy Isten kezében vagyunk és soha nem esünk ki onnan, ha ugyan teljes szívvel hiszünk és bízunk Benne. Az egyházmegye lelkészei meglátásom szerint szívvel-lélekkel igyekeznek minden téren ellátni gyülekezeteikben a hivatásuk szerinti szolgálatokat. Persze, bármelyikünkkel kapcsolatban felmerülhetnek panaszok, kifogások, hiszen nem vagyunk tökéletesek, de ettől függetlenül mindnyájan tesszük a dolgunkat, végezzük a reánk bízott, az előző évtizedek lelkészi szolgálatához képest megnövekedett mennyiségű munkát, vigyázva arra, hogy a minőség is megmaradjon és épüljenek a jövő gyülekezetei is. Ugyanígy az egyházmegyei és a gyülekezeti munkatársak is igyekeznek eleget tenni feladataiknak még akkor is, ha a lehetőségek és az anyagi források eléggé behatároltak.

Ha mindeddig megsegített minket az Úr, reménykedhetünk abban, hogy ez az elkövetkezendő öt évben is így lesz, hiszen Ő mondta: „*hívj segítségül engem a nyomorúság idején, és én megszabadítlak téged, és te dicsőítesz engem.*” (Zsolt.51,15). Ezzel a közös, Isten szeretetében gyökerező reménnyel kérem, fogadják el esperesi jelentésem!

